

Sygn. akt: I 1 C 594/16 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny sekcja do spraw rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym, w składzie:

Przewodniczący:	SSR Justyna Supińska
Protokolant:	sekr. sąd. Magdalena Czapiewska

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2016 roku w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **B. Ż.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej B. Ż. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1 613 złotych (jeden tysiąc sześćset trzynaście złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 15 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej B. Ż. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 247 złotych (dwieście czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. odstępuje od obciążania pozwanej B. Ż. kosztami procesu w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 stycznia 2016 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej B. Ż. kwoty 1 613 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi za okres od dnia 15 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, a także kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 17 czerwca 2015 roku pozwana B. Ż. zawarła z powodem umowę pożyczki numer (...), na podstawie której otrzymała od powoda kwotę 2 700 złotych tytułem pożyczki, zaś zgodnie z przysługującym jej uprawnieniem, w ciągu 14 dni od zawarcia umowy, pozwana od umowy pożyczki odstąpiła, nie dokonując jednakże zwrotu udostępnionego jej kapitału pożyczki.

Pismem procesowym z datą w nagłówku „dnia 30 maja 2016 roku” (data prezentaty: 2016-06-07, k. 44 akt) powód wskazał, iż pozwana B. Ż. zwróciła mu łącznie kwotę 1 087 złotych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 08 marca 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 370/16 referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Gdyni uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od powyższego orzeczenia pozwana B. Ż. wskazała, iż nie uchyła się od spłacenia pozostałej kwoty, kwestionując naliczanie przez powoda odsetek oraz kosztów procesu oraz zarzucając brak chęci polubownego załatwienia sporu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 17 czerwca 2015 roku pomiędzy (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. została zawarta umowa pożyczki pieniężnej numer (...), na podstawie której B. Ż. została wypłacona gotówką kwota 2 700 złotych tytułem udzielonej jej pożyczki.

Zgodnie z treścią punktu 33 umowy, pożyczkobiorca może bez podania przyczyn odstąpić od umowy, w terminie maksymalnie 14 dni od dnia zawarcia umowy. W przypadku skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy, umowę uznaje się za niezawartą, zaś pożyczkobiorca jest zobowiązany niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, zwrócić pożyczkodawcy w całości kwotę pożyczki wypłaconą mu na podstawie umowy (punkt 34).

Oświadczeniem z dnia 01 lipca 2015 roku B. Ż. odstąpiła od umowy pożyczki pieniężnej numer (...).

B. Ż. zwróciła (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1 087 złotych.

niesporne, a nadto: umowa pożyczki pieniężnej numer (...) – k. 12-15 akt, oświadczenie – k. 11 akt

Pismem z dnia 25 sierpnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wezwał B. Ż. do zwrotu kwoty 2 613 złotych.

ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 17 akt

Sąd zważył, co następuje:

Ustalenia powyższego stanu faktycznego Sąd dokonał na podstawie wyżej wymienionych dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony w toku postępowania, których zarówno autentyczność, jak i prawdziwość w zakresie twierdzeń w nich zawartych nie budziła wątpliwości Sądu, a zatem brak było podstaw do odmowy dania im wiary, tym bardziej, że nie były one kwestionowane w zakresie ich mocy dowodowej przez żadną ze stron.

W niniejszej sprawie powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej B. Ż. kwoty 1 613 złotych wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania, swoje roszczenie wywodząc z faktu, iż pozwana B. Ż. odstąpiła od zawartej między stronami umowy pożyczki, lecz nie zwróciła w całości wypłaconej jej tytułem pożyczki kwoty.

Roszczenie powoda znajdowało więc swoją normatywną podstawę w treści art. 54 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zmianami), zgodnie z którym konsument zwraca niezwłocznie kredytodawcy kwotę udostępnionego kredytu wraz z odsetkami, nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało, iż strony w dniu 17 czerwca 2015 roku zawarły umowę pożyczki pieniężnej numer (...), na podstawie której pozwanej B. Ż. została wypłacona gotówką kwota 2 700 złotych tytułem udzielonej jej pożyczki, jak również i fakt, że oświadczeniem z dnia 01 lipca 2015 roku B. Ż. odstąpiła od tej umowy. Również niesporne było nie zwrócenie przez pozwaną całości wypłaconej jej pożyczki, albowiem pozwana B. Ż. w sprzeciwie od wydanego w toku niniejszego postępowania nakazu zapłaty zakwestionowała jedynie naliczanie odsetek oraz kosztów postępowania, zarzucając brak chęci polubownego załatwienia sprawy oraz domagając się z uwagi na jej złą sytuację materialną ustalenia takich warunków spłaty pozostałej części należności, które umożliwiłyby jej spłatę zadłużenia.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego Sąd nie miał wątpliwości, iż skoro pozwana B. Ż. skutecznie odstąpiła od zawartej umowy pożyczki (zgodnie z przysługującym jej uprawnieniem, zaś okoliczność ta nie była kwestionowana), to wobec treści art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zmianami) zobowiązana była zwrócić powodowi jako pożyczkodawcy całą kwotę wypłaconej jej pożyczki. W razie bowiem odstąpienia od umowy, umowa uważana jest za niewartą, zaś to, co strony świadczyły, podlega zwrotowi. Tymczasem, co było w sprawie niesporne, pozwana B. Ż. zwróciła powodowi jedynie kwotę 1 087 złotych (w dwóch ratach – 87 złotych i 1 000 złotych, oświadczenie powoda – k. 44 akt).

Nadto wskazać należy, iż wbrew żądaniu pozwanej B. Ż. zgłoszonemu na rozprawie w dniu 21 czerwca 2016 roku, Sąd nie badał zapisów umowy pożyczki pieniężnej, albowiem wskutek odstąpienia od niej przez pozwaną, umowę uznać należało za nie zawartą, zaś niniejszy sąd nie jest uprawniony do badania postanowień umowy w ramach kontroli abstrakcyjnej. Za niezasadny uznać należało także podnoszony przez pozwaną B. Ż. zarzut braku chęci polubownego załatwienia sprawy przez powoda – jak wynika bowiem również i z twierdzeń samej pozwanej zawartych w sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty, a także z oświadczeń powoda, powód wielokrotnie telefonicznie i pisemnie kontaktował się z pozwaną celem przypomnienia jej o konieczności wykonania ciążącego na niej obowiązku zwrotu pozostałej części pożyczki, zaś pozwana deklarowała powodowi kilkukrotnie terminy, w jakich miała dokonać spłat, czego jednakże (poza wpłatą kwoty 87 złotych i kwoty 1 000 złotych w dniu 09 września 2015 roku), nie uczyniła.

Nie dokonując więc zwrotu kwoty pożyczki w obowiązującym terminie, pozwana B. Ż., stosownie do treści art. 481 k.c., opóźniła się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. W takiej sytuacji wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Oznacza to, że ustawodawca zwolnił wierzyciela z obowiązku dowodzenia faktu zaistnienia szkody i jej wysokości przy domaganiu się świadczenia odsetek za opóźnienie od dłużnika.

Uwzględniając powyższe rozważania, Sąd na podstawie art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zmianami) w zw. z art. 481 k.c. zasądził od pozwanej B. Ż. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1 613 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 15 stycznia 2016 roku – do dnia zapłaty.

Pozwana B. Ż. w sprzeciwie od nakazu zapłaty domagała się, z uwagi na jej złą sytuację materialną, ustalenia takich warunków, które umożliwiłyby jej spłatę zadłużenia, które to żądanie Sąd uznał za wniosek o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty.

Zgodnie z treścią art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Niniejszy przepis zezwala więc Sądowi na dokonanie modyfikacji sposobu spełnienia zasądzonego świadczenia poprzez ustalenie rat spłaty, dając możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Nie ulega wątpliwości, iż skorzystanie z tego uprawnienia możliwe jest tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach i Sąd powinien korzystać z tego uprawnienia wyjątkowo i ze szczególną ostrożnością. Za szczególnie uzasadnione uznać należy sytuacje, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny, czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione; jednakże przy równoczesnym wzięciu pod uwagę sytuacji finansowej i interesów wierzyciela. Z uwagi bowiem na fakt, że rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia wiąże się z określoną zmianą wysokości zobowiązania (zmniejsza je w zakresie odsetkowym), rozważając zastosowanie przepisu art. 320 k.p.c. nie można kierować się jedynie sytuacją materialną dłużnika, ale należy brać pod uwagę także interes wierzyciela, bowiem rozłożenie na raty należności powoduje, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od świadczeń ratałnych za okres pomiędzy wydaniem wyroku a datą płatności poszczególnych rat (tak Sąd Najwyższy w uchwale 7 Sędziów z dnia 22 września 1970 roku, sygn. akt III PZP 11/70, OSNCP 1971/4/61). Przy czym jednolicie przyjmuje się w orzecznictwie, że rozłożenie na raty może mieć miejsce tylko wtedy, gdy w sprawie zostanie wykazane, że pozwany będzie w stanie realizować spłatę w ratach, że będzie dysponować środkami dla wykonania tak zmodyfikowanego obowiązku.

W niniejszej sprawie pozwana B. Ż. oświadczyła (k. 29-30 akt), iż utrzymuje się z emerytury w kwocie 1 482,99 złotych. Pozwana wydaje około 185 złotych na opłaty za tzw. media, 100 złotych na leczenie oraz 550 złotych na czynsz. Nadto, część dochodu pozwanej – w kwocie 444,99 złotych, zajmuje komornik sądowy prowadzący w stosunku do niej egzekucję.

Nawet brak ustaleń pozostałych miesięcznych wydatków na żywność, odzież, środki czystości, pozwala stwierdzić w oparciu o zasady doświadczenia życiowego, iż dochody te nie pozwalają pozwanej B. Ż. na spłatę zasądzonej kwoty nawet w ratach, przy równoczesnym regulowaniu przez nią bieżących opłat i pokrywaniu koniecznych potrzeb życiowych; w takiej zaś sytuacji rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty naruszałoby słuszny interes powoda, w tym między innymi z uwagi na zjawiska ekonomiczne oraz fakt, iż w razie uchybienia w płatności którejs z rat powód mógłby dochodzić jedynie istniejących zaległości, nie mógłby zaś domagać się świadczeń (rat) przyszłych do czasu nadejścia terminu ich zapłaty.

Stąd też mając na względzie powyższe rozważania, Sąd uznał, iż okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniają możliwości skorzystania przez Sąd z rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty.

Uwzględniając jednakże powództwo w niniejszej sprawie, Sąd w punkcie II i III wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił częściowo od obciążania pozwanej B. Ż. kosztami postępowania w sprawie. Przepis art. 102 k.p.c. pozwalający, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, na zasądzenie od strony przegrywającej tylko części kosztów lub nie obciążanie jej kosztami w ogóle, jest przepisem szczególnym, stanowiącym wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu i urzeczywistniającym zasadę słuszności. Przepis ten nie konkretyzuje owych szczególnie uzasadnionych wypadków, do których się odnosi – pozostawione to więc zostało przez ustawodawcę do uznania sądu, który uwzględniając całokształt okoliczności sprawy kierować się powinien własnym poczuciem sprawiedliwości. Zarówno w doktrynie, jak i praktyce orzeczniczej utrwaliło się przy tym, iż owe szczególne okoliczności związane mogą być zarówno z przebiegiem samego procesu, jak i okolicznościami pozostającymi na zewnątrz procesu – a więc także, a nawet zwłaszcza, dotyczącymi stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Sąd rozpoznający sprawę niniejszą wziął zatem pod uwagę trudną sytuację życiową pozwanej, zwłaszcza materialną oraz ograniczone możliwości zarobkowe, jak również okoliczność, iż obowiązek spełnienia zasądzzonego świadczenia już sam w sobie będzie wiązał się dla pozwanej z bardzo dużym obciążeniem finansowym. Sąd również miał na względzie fakt, iż powód korzysta ze stałej obsługi prawnej, a sama sprawa nie miała charakteru skomplikowanej i będąc w swoim zarysie sprawą typową nie wymagała ze strony pełnomocnika procesowego ponadprzeciętnego nakładu pracy. Mając zatem na względzie powyższe, Sąd uznał za zasadne obciążenie pozwanej kosztami procesu w części tj. zasądził od niej na rzecz powoda kwotę 247 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w pozostałej zaś części (1 000 złotych) – odstąpił od obciążania nimi pozwanej.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanej,
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.

SSR Justyna Supińska

G., dnia 27 czerwca 2016 roku